

บทสรุปของการมีความรับผิดชอบ

การที่เราจะมีความรับผิดชอบได้ ทุกคนจะต้องเริ่มที่ตนเองก่อน แล้วเมื่อไปถึงคนในสังคม ให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดี ควรจะปลูกฝังไม่ให้คนเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ ควรมองผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก ดังพระราชดำรัสของ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงตรัสว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลากทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์”

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงตรัสเกี่ยวกับการทุจริตไว้ดังนี้ “...ผู้ที่มาถือเอาในทางทุจริต ถึงจะร่ำรวยขึ้น... ก็เหมือนปลวกอ้วน เพราะกัดเสา กัดฝาเรือน ปลวกกัดเรือนยิ่งมาก ยิ่งอ้วนขึ้นเท่าไร เเรือนก็ใกล้พังเข้าไปเท่านั้น จนอาจพังครืนลงไป ฉะนั้น.... โภคทรัพย์จะสมบูรณ์พูนเพิ่ม ก็เพราะพากันประกอบกระทำในทางที่ชอบ ที่สุจริต และไม่ทำตัวเป็นปลวกอ้วน...”

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง “สถาบันพระมหากษัตริย์กับพระพุทธศาสนา” ซึ่งมีความตอนหนึ่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีหลักทศพิธราชธรรมข้ออื่นๆ อาทิ อาชชวะ ความซื่อสัตย์สุจริต พระองค์ทรงเคยรับสั่งว่า ใครทุจริตแม้ชนิดเดียวขอให้มีอันเป็นไป ทรงกำชับถึง 3 ครั้ง แสดงว่าทรงเหลืออดแล้ว เพราะทุกวันนี้ โกงกินกันชนิดที่เรียกว่า ไม่เห็นหัวเห็นหางหมดทั้งแผ่นดิน ทั้งนี้ยังได้ สรุปจุดหมายปลายทางของพระองค์ในการสร้างประชาธิปไตย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระกระแสรับสั่ง ว่า “เรื่องประชาธิปไตยที่ทุกคนเปล่งกันทุกวันนี้ โดยไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร เข้าใจแต่ว่าประชาธิปไตยคือเลือกตั้งเท่านั้น ทั้งที่จริงลึกซึ้งกว่านั้น ประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประชาชน อิ่มท้องเมื่ออิ่มท้องแล้ว ก็จะมีอิสระภาพเสรีภาพ แต่ถ้าตราบไคที่ประชาชนยังหิว เมื่อ 500 / 1,000 บาทมา เขาก็ไปแล้วก็ไม่เกิดประชาธิปไตยเสียที พระองค์ไม่เคยใช้คำว่าร่ำรวย แต่ทรงใช้คำว่า ประโยชน์ ความเจริญ และความผาสุกของคนในชาติเท่านั้น”

และได้กล่าวต่ออีกว่า “ที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตรัสว่าใครทุจริตต่อชาติเพียงชนิดเดียวของให้มีอันเป็นไป แต่ทุกวันนี้ยังมีการทุจริตคอร์รัปชันกันมากมาย จนกลายเป็นวิกฤตการณ์การเมือง เศรษฐกิจ การโกงไม่ต้องเอากฎหมายมาพูด เพราะเขาเรียกว่าเป็นการฉวยโอกาสหรือการโกงด้วยจิตสำนึก”

ดังนั้น เราต้องมาร่วมใจกัน ในการตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน โดยการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ